

Co się kryje w książkach dla dzieci?

22 sierpnia 2025 r.

Warsztat poprowadzi: Aneta Szadziowska

Książka dla dzieci

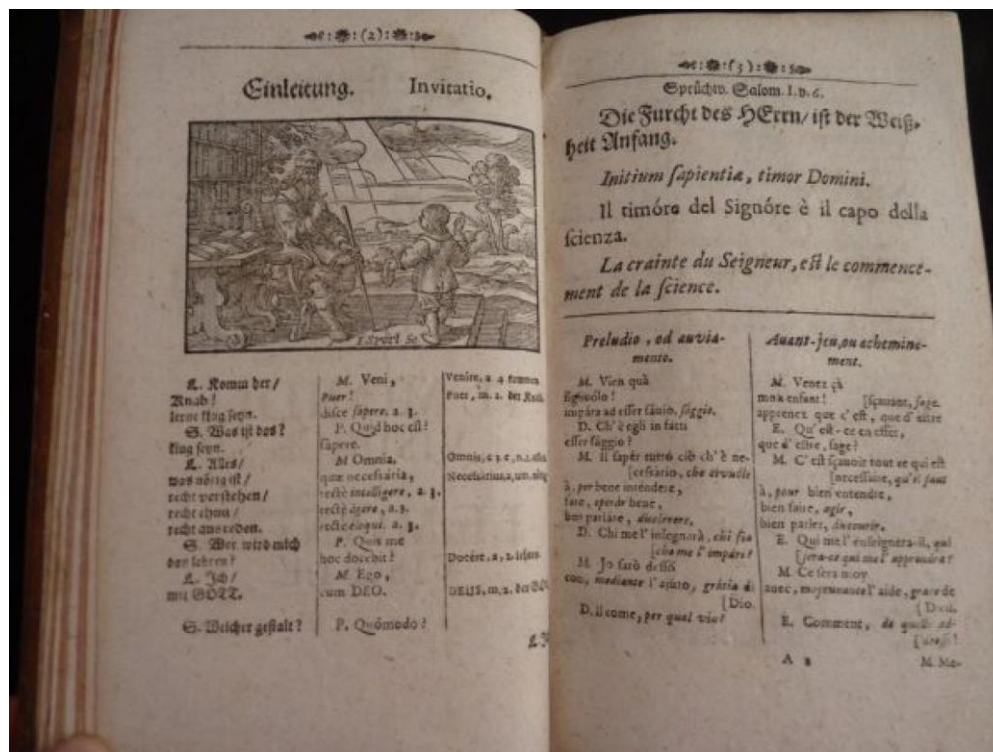
- publikacje dla czytelników do 13 roku życia.
- wśród książek wyróżniamy:
 - *literaturę piękną (książeczki obrazkowe, baśnie, bajki, proste opowiadania obyczajowe lub przygodowe dla przedszkolaków, powieści obyczajowe i przygodowe dla dzieci wczesnoszkolnych)
 - *publikacje niebeletrystyczne (książki popularnonaukowe, a także książeczki do rysowania, wyklejania itd.)

Ciekawostka!

Pierwsza książka dla dzieci!

John Amos Comenius, „Orbis Pictus”, 1657,
edition-originale.com, CC BY 3.0

Kompetencje na start! Zasiej, pielęgnuj, rozwijaj

22-23 sierpnia 2025
Katowice/ online

Karta dźwięków.

Orbis Sensualium Pictus lub **Orbis Pictus**

(Świat Zmysłowy w Obrazach lub

Świat Malowany rzeczy widocznych i pod zmysły podpadających)

– pierwsza książka napisana z myślą o dzieciach,
wydana w 1658 roku^[1] w Norymberdze.

Jej autorem jest **Jan Ámos Komenský**,
zwany również Komeniuszem^[1].

Uznawana za jedną z pierwszych **książek obrazkowych**.

☼:☼:(4):☼:☼			
	Cornix cornicatur. die Krähe krechet.	á á	Aa
	Agnus balat. das Schaf blöcket.	bé é é	Bb
	Cicada stridet. der Heuschrecke zirpschert.	ci ci	Cc
	Upupa, dicit der Widhopf/ruft	du du	Dd
	Infans éjulat. das Kind weinert.	é é é	Ee
	Ventus flat. der Wind wehet.	fi fi	Ff
	Anser gingrit. die Gans gackert.	ga ga	Gg
	Os halat. der Mund hauchet.	háh háh	Hh
	Mus mintrit. die Maus pispfert.	i i i	Ii
	Anas tetrinnit. die Ente schnackert.	kha kha	Kk
	Lupus ululat. der Wolff heulet.	lu lu	Ll
	Ursus murmurat. der Beer brummet.	mm mm	Mm

Rozgrzewka

Z jaką książką spoza lektur obowiązkowych
pracujesz z uczniami?

Cechy książki dla dzieci?

- warstwa tekstowa=warstwa obrazkowa
- bawi - narzędzie do osiągnięcia celów fundamentalnych (buduje skojarzenie książki z przyjemnością)
- edukuje (stymuluje rozwój poznawczy, leksykalny)
- pierwsza pomoc wychowawcza (emocjonalna)
- wsparcie w rozwoju społecznym

Warto wiedzieć!

- w roku 2024 do Biblioteki Narodowej przesłano 2829 książek dla dzieci (spadek)
- dominują tytuły najnowsze, opublikowane po raz pierwszy w XXI wieku (93%).
- tytuły starsze pochodzą z wieku XX (5%) – J.Tuwim i J.Brzechwa.
- częściej utwory autorów polskich niż obcych (30%)
- najwięcej miejsca zajmowały wśród autorów zagranicznych przekłady z literatury angielskiej (Suzy Senior, Jill Barklem, Ginger Swift, Sam Usher)
- 29% książek z omawianej kategorii (12% – dla dzieci od 9 do 13 lat, 17% – kategoria od 6 do 13 lat)
- tytuły o charakterze Nieliterackim (popularnonaukowe, poradniki, literatura faktu) - 15% książek dla dzieci (najwięcej pozycji z zakresu nauk przyrodniczych oraz krajoznawczych)

Co nam daje książka?

- Tytuł
- Temat
- Treść/fragment
- Słowo
- Ilustracje
- Okładka
- Emocje

Picture book = książka obrazkowa

“Słowa mówią nam to, czego nie pokazują obrazy, zaś obrazy pokazują to, czego słowa nie mówią...”

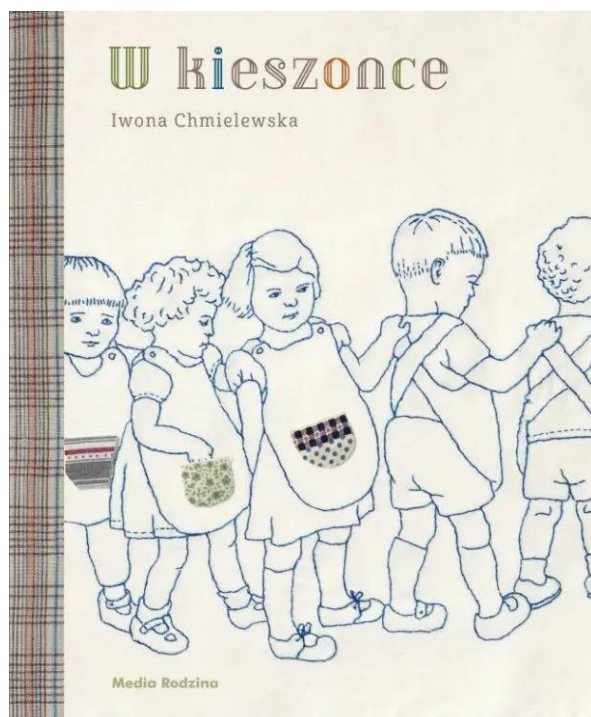
Perry Nodelman

- tekst odczytywany jest dosłownie, jednoznacznie, a ilustracje, znaki w formie obrazów pozostawiają możliwość swobodnej interpretacji.
- łączy przekaz werbalny (słowny) i ikoniczny (graficzny)
- często jest pierwszym „spotkaniem” dziecka ze sztukami plastycznymi

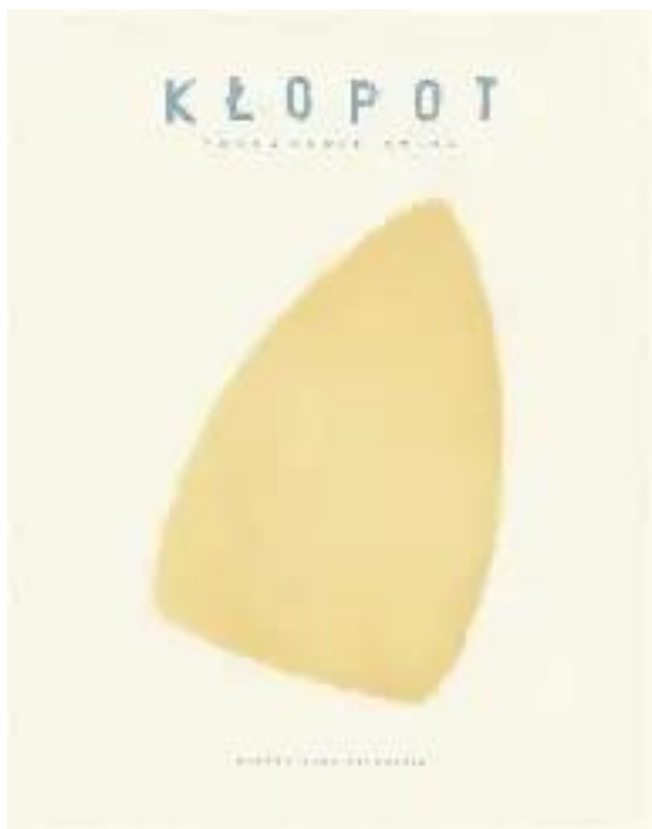
Kompetencje na start! Zasiej, pielęgnuj, rozwijaj

22-23 sierpnia 2025
Katowice/ online

“Staram się tworzyć książki obrazowe. Słowo „obrazek” niesie z sobą rodzaj uproszczenia i sprowadzenia obrazu w książce do funkcji podrzędnej tekstowi. Książka z obrazkami to opowieść z dołączonymi ilustracjami. (...) Nie tworzę obrazków i nie zajmuję się tylko ilustracją. Staram się osiągać taki związek obrazu z tekstem, żeby powstawał rodzaj hybrydy, w której tekst jest niepełny bez obrazu, a obraz nie może być odebrany w pełni bez tekstu. To niełatwa sztuka.”

Iwona Chmielewska

Dziewczynka prasuje haftowany obrus, cenną pamiątkę po babci.

Zamyśla się i na białym płótnie powstaje ślad spalonego żelazka.

To prawdziwy kłopot.

Zanim więc plama wpadnie w oko mamie, zamieni się w raketę kosmiczną, myszkę komputerową szukającą w internecie sposobów na wywabienie plam po żelazku, a nawet w łódkę, którą można uciec na koniec świata. Najpewniej przed gniewem mamy.

"Kłopot" to także liryczna, subtelna i pełna ciepła opowieść o rodzicielstwie i szczególnej więzi między matką a córką.

Całą historię buduje tylko jeden kształt, powtarzający się na kilkunastu stronach, opatrzony lapidarnym tekstem. Więcej w nim sensów niż w niejednej opowieści.

Opis książki ze strony [Kłopot / Iwona Chmielewska wydawnictwo Wytwórnia](#)

Książki popularnonaukowe

- dotyczą określonego zagadnienia lub dyscypliny naukowej,
- służą (w odróżnieniu od publikacji fachowych) popularyzacji wiedzy wśród osób niebędących specjalistami w danej dziedzinie,
- niezawierające informacji o recenzentach naukowych,
- napisane względnie przystępnym językiem,
- bez wykorzystania aparatu naukowego lub z jego elementami
- nie opierają się też na badaniach naukowych przeprowadzonych specjalnie w celu ich napisania

Miejskie ogrody - każdy z nich jest odrębnym, bujnym, pełnym życia mikroświatem.

A kim są ich twórcy? Poznajcie ich.
Wyjątkowy, poetycki album o miejskich ogrodach.

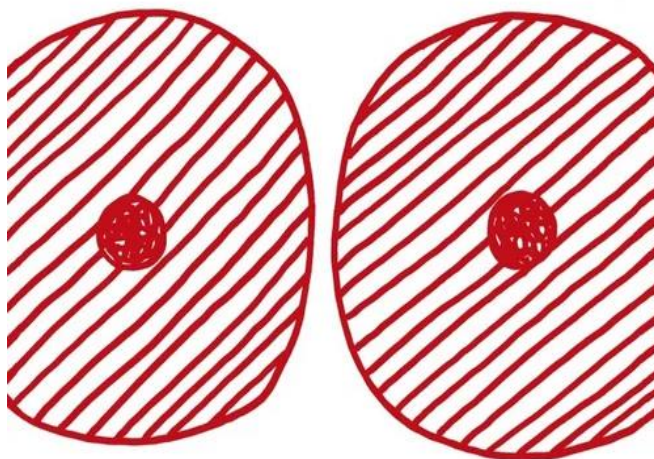
W tych zabawnych portretach (inspirowanych prawdziwymi postaciami)

-hołd twórcom ogródków działkowych, miłośnikom przyrody, czarodziejom przestrzeni, którzy tworzą zielone mikroświaty w miastach.

-każde z opowiadań inspirowane jest innym ogrodem-mikroświatem. Pragnęłam przez to ukazać bogactwo w różnorodności, w tym, co wnosi każdy z tych miłośników przyrody.

Piersi

Gen-ichiro Yagyu

Tako

Seria książek o ludzkim ciele stworzona przez japońskiego autora Gen-ichiro Yagyu.

Książki w zabawny i zrozumiały dla najmłodszych dzieci sposób wyjaśnia, jak działają piersi, po co są dziurki w nosie, dlaczego rosną nam włosy, kiedy robi się strup.

To świetna pomoc do wprowadzania uczniów w świat anatomii człowieka.

Bliżej siebie!

S.Krachulec: Ciesz się.

Ciesz się:

każdym pokonanym lękiem
każdym usłyszonym dźwiękiem

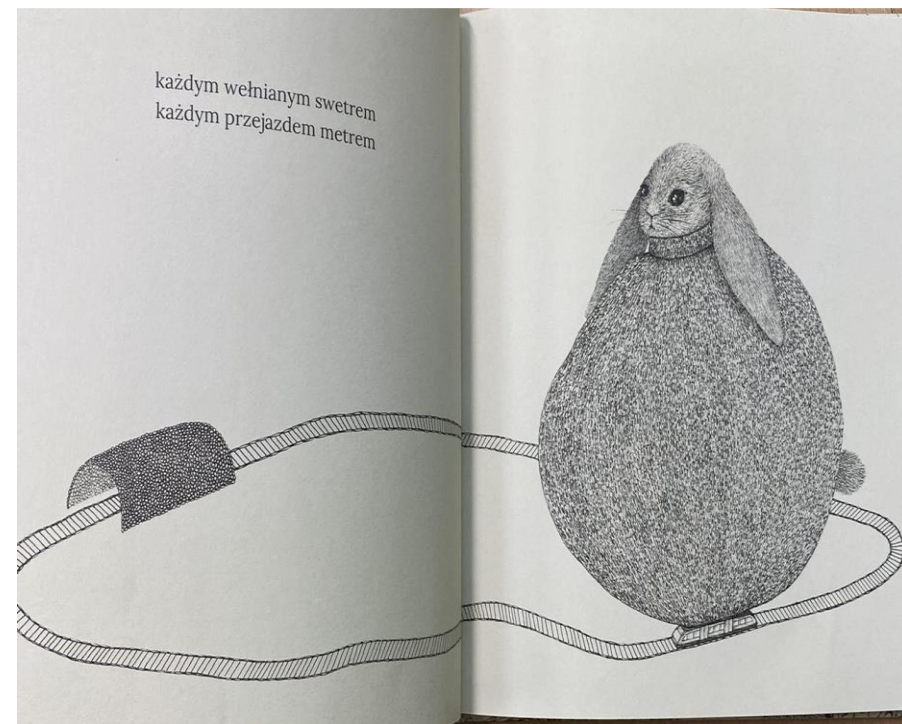
każdą szansą, która na ciebie czeka
każdym spotkaniem człowieka

każdą dobrą radą
każdą swoją wadą

- do afirmacji dobierz ilustrację
- do ilustracji dobierz cytaty
- stwórz własną myśl do wybranej ilustracji
- stwórz ilustrację (rysunek) do wybranego/
wylosowanego hasła
- wypisz chociaż 3 afirmacje życia
zaczynając od słów: Ciesz się każdym...

Dowcipna i pełna ciepła książka o tym, co dzieje się w świecie uczuć (i nie tylko). Pierwszy tom z najczulszej serii!

Radość, duma, zachwyt, złość, niepokój, lęk... Wszyscy znamy te uczucia – i wiele innych. Ale czy wiemy, co robią, kiedy mają wolne? Teraz w końcu możemy to zobaczyć.

Kto wspina się najwyżej jak może?
Kto zagrzebuje się w ziemi?
Kto brnie przez pustynię?
Kto lata w bańce mydlanej?
Kto depcze wszystko, co ładne?
Kto zbiera ślimaki z chodnika?

Sprawdźcie – a potem poszukajcie odpowiedzi w sobie.
Bo ta niezwykła książka to zaproszenie dla dzieci i rodziców
do rozmów i rozmyślań o tym, co kryje się w każdym z nas.

Lapidarny poetycki tekst Tiny Oziewicz
w połączeniu z dowcipnymi ilustracjami Aleksandry
Zajac wzrusza i działa na wyobraźnię.

Opis pochodzi ze strony [Co robią uczucia? - Tina Oziewicz, Aleksandra Zajac - Wydawnictwo Dwie Siostry](#)

22-23 sierpnia 2025
Katowice/ online

Bliżej kogoś

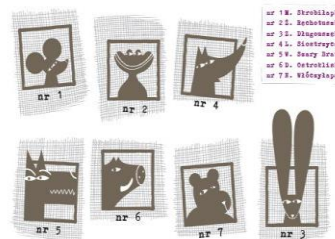
Roman Romanyszyn.: Rękawiczka

A kto pyta?

- Ho, ho, ho! Ile was jest! To ja, niedźwiedź włóczyłapa. Wpuśćcie mnie!
- Jak cię mamy wpuścić, kiedy tu tak ciasno?
- Jakoś się pomieścimy.
- To wchodź, tylko ostrożnie!
- Zmieszcili się i niedźwiedź – i już jest ich siedmioro.

Lista lokatorów

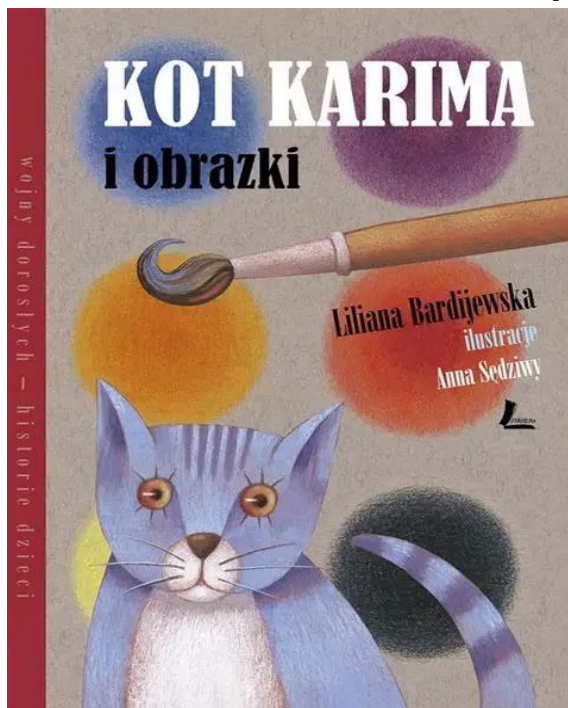

Tak im ciasno, że rękawiczka
lada chwila pęknie.

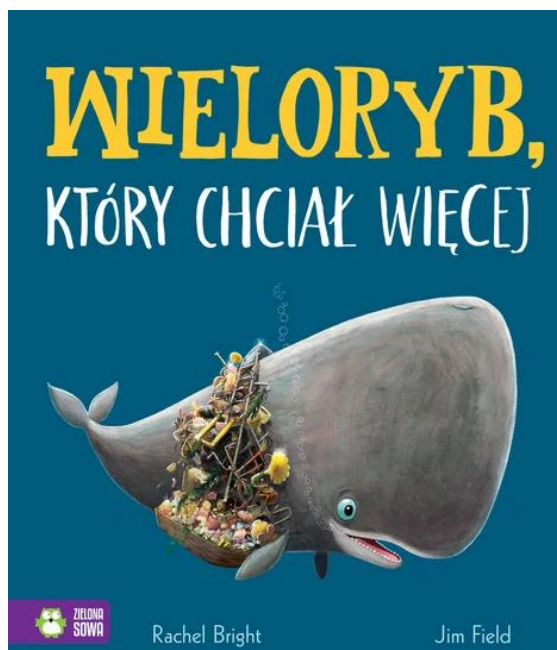
Bliżej kogoś

Liljana Bardijewska: Kot Karima i obrazki
K.Aplegate: Drzewo życzeń

Bliżej kogoś

Wieloryb Humphrey ma niełatwe zadanie: musi znaleźć idealny przedmiot, który sprawi, że będzie się czuł spełniony.

Podróżuje po całym oceanie i zbiera wszystko, co znajduje na dnie. Ale niezależnie od tego, ile przedmiotów w danej chwili posiada, nadal nie czuje się szczęśliwy.

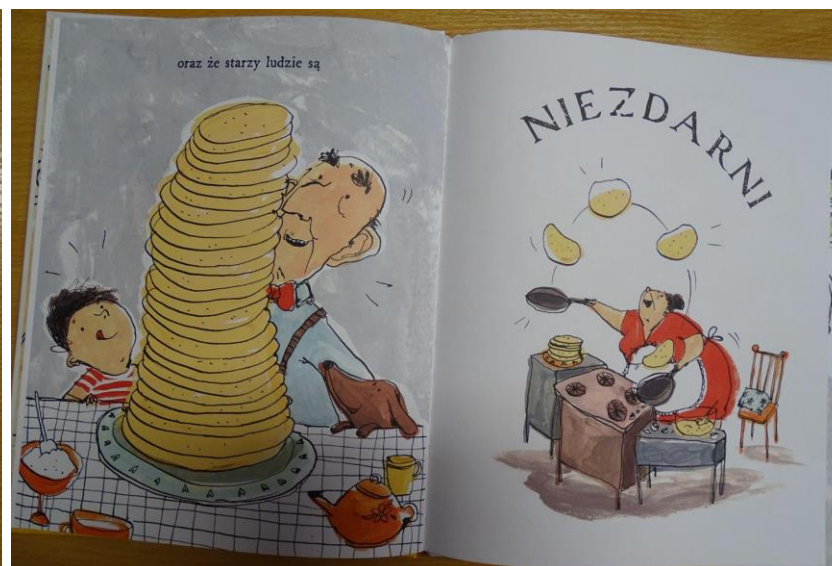
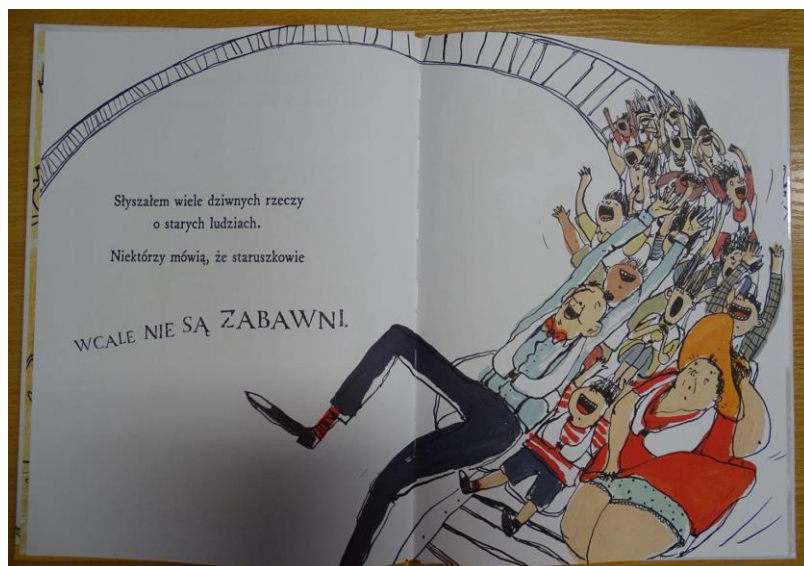
Czyżby to prawdziwa przyjaźń, a nie stan posiadania mogła wreszcie uszczęśliwić wieloryba?

Piękna rymowana opowieść o empatii i przyjaźni, zachęcająca dzieci do dzielenia się z innymi i bycia dobrym.

Bliżej kogoś

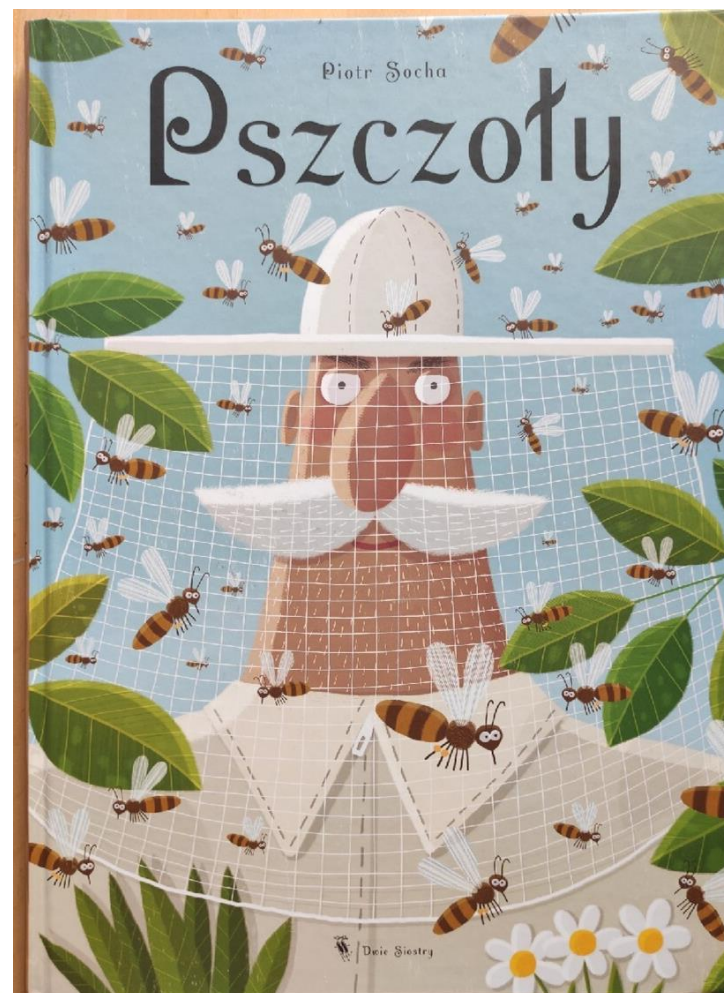
Ellina Ellis.:Cała prawda o starych ludziach.

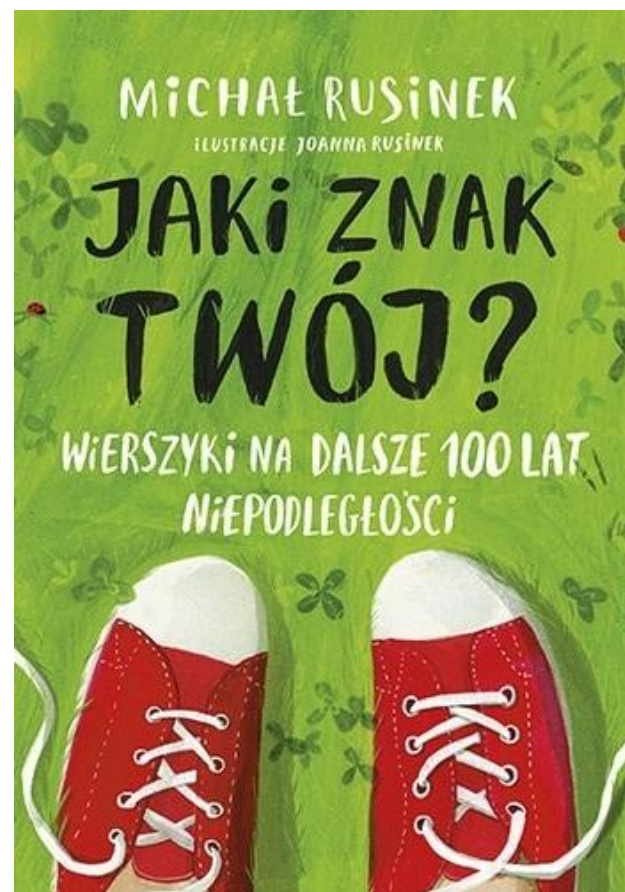
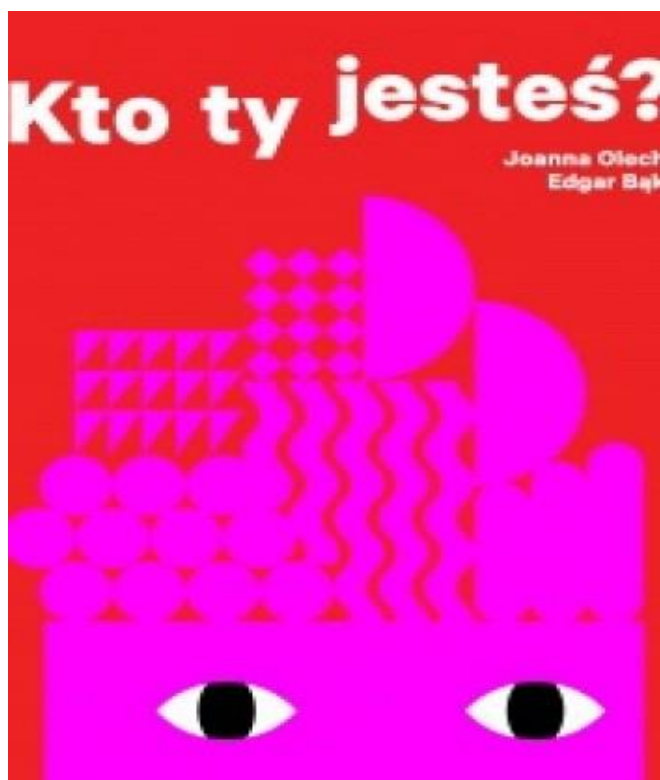
Bliżej natury

Klub przyjaciół planety

Bliżej ojczyzny

Bliżej języka

Czym jest patyk, a czym kijek? Kto ma nogę, a kto nóżkę? Co znaczy „ha, ha”? I dlaczego mówi się „podobny kubek w kubek”?

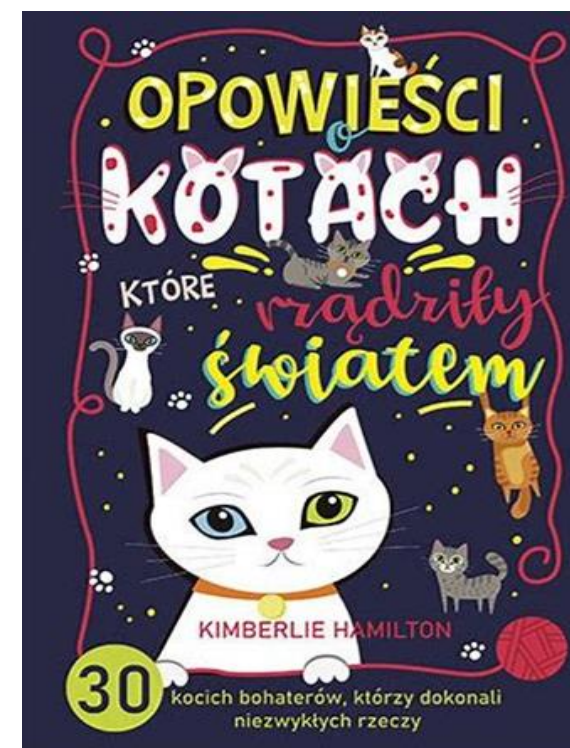
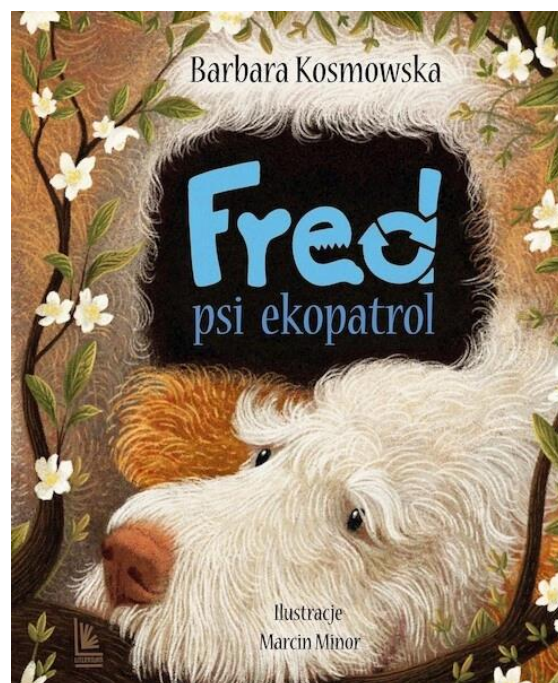

Kompetencje na start! Zasiej, pielęgnuj, rozwijaj

22-23 sierpnia 2025
Katowice/ online

Bliżej zwierząt

Kompetencje na start! Zasiej, pielęgnuj, rozwijaj

22-23 sierpnia 2025
Katowice/ online

Bliżej świata

Seria śledzi losy rodziny Mazurskich w czasie ich wakacyjnych podróży przez europejskie miasta. Każdy tom dzieje się w kilku krajach. Rodzina przemierza samochodem państwa, zatrzymując się na jakiś czas w różnych miejscach, zwiedzając i przeżywając przy tym wiele zabawnych perypetii. Czytelnicy mogą wraz z nimi poznawać ciekawostki o zwiedzanych miejscach, miejscowych zwyczajach, zabytkach i atrakcjach, jedzeniu itp.

Grono podróżujących tworzą: jedenastoletni Jędrzek, jego rodzice, kuzynka Marcela, z którą Jędrzek uwielbia się sprzeczać, oraz babcia ? nazywana bunią niezwykle energiczna staruszka.

W pierwszym tomie rodzina odwiedza Frankfurt, Orange w Prowansji, francuskie Carcassone, hiszpańskie Blanes, Barcelonę, Lazurowe Wybrzeże, Cannes, Wenecję, Padwę, Wiedeń oraz zamek Książ w Wałbrzychu.

Opis pochodzi z [Szpieg, szmaragd i brukselskie koronki - Anna Oparkowska, Agnieszka Stelmach | Książka w Lubimyczytac.pl - Opinie, oceny, ceny](#)

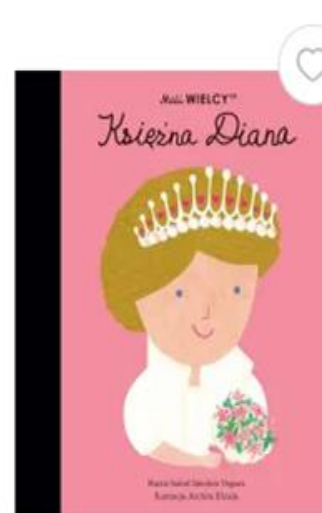

Kompetencje na start! Zasiej, pielęgnuj, rozwijaj

22-23 sierpnia 2025
Katowice/ online

Bliżej sztuki i nauki

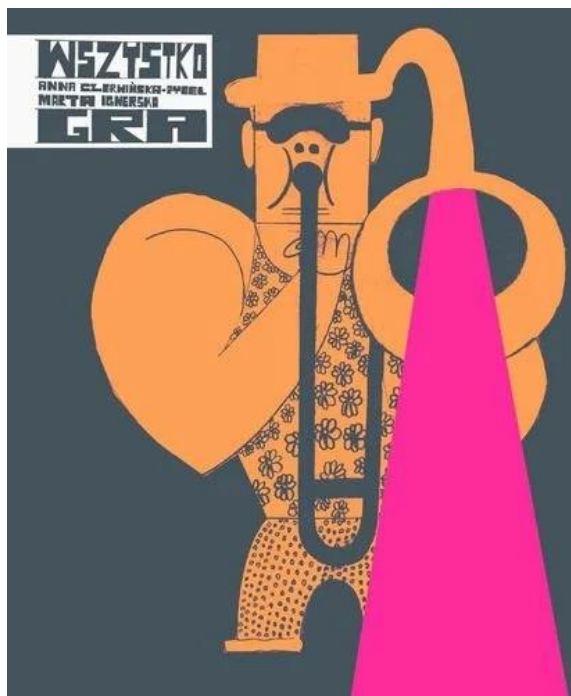
Wyd. SmartBooks

Bliżej sztuki i nauki

Czy wiecie jakie instrumenty grają w orkiestrze symfonicznej? Jakiej tworzą grupy i kto to jest koncertmistrz?

Autorka biograficznych powieści dla dzieci i młodzieży o wielkich Polakach:

Jaśnie Pan Pichon, rzecz o Fryderyku Chopinie (2010);

W poszukiwaniu światła, opowieść o Marii Skłodowskiej-Curie (2011);

Po drugiej stronie okna, opowieść o Januszu Korczaku (2012);

Mój brat czarodziej – opowieść o Irenie i Julianie Tuwima (2013);

Kryształowe odkrycie. Powieść o Janie Czochralskim (2013);

Fotel czasu – opowieść o Aleksandrze Fredrze (2013);

Mistrz. Spotkanie z Witoldem Lutosławskim (2014);

W podróży ze skrzypcami. Opowieść o Henryku Wieniawskim (2014);

Moc czekolady. Opowieść o Wedlach i czekoladzie (2014);

Słońcem na papierze. Wesola opowieść o Kornelu Makuszyńskim (2014);

Sto tysięcy kartek, opowieść o Józefie Ignacym Kraszewskim (2014);

Piórem czy mieczem? Opowieść o Henryku Sienkiewiczu (2016).

22-23 sierpnia 2025
Katowice/ online

Linkownia

[Książki dla uczniów klas 1-3 szkół podstawowych | Alternatywna Lista Lektur K](#)

[Czytam sobie: akcja czytelnicza i seria książek edukacyjnych](#)

[Strona główna - Ratownicy | Fundacja Powszechnego Czytania](#) - **obszar Nauczyciele**

<https://wydawnictwodwiesiostry.pl/materialy-edukacyjne/dla-bibliotek-i-szkol/scenariusze-i-inspiracje>

[Materiały do pobrania - wydawnictwo Wytwórnia](#)

[Szkoły i biblioteki - Wydawnictwo Widnokrąg](#)

[Książki z warsztatami](#)

[Tematy - Biblioteczka-apteczka](#)

Poznaj nazwiska autorów!

Roksana Jędrzejewska-Wróbel

Katarzyna Ryrych

Marta Kisiel-Malecka

Emilia Kiereś

Dorota Gellner

Marcin Szczygielski

Paweł Beręsewicz

Warsztaty

Twórczość to nie talent – to proces.

Dzieci uczą się przez doświadczanie, nie przez efekt.

Warsztat to nie tylko dyskusja, to przede wszystkim działanie!

Warsztaty

Pięć zasad dobrych warsztatów z książką:

Dziecko tworzy – nauczyciel towarzyszy.

Nie poprawiaj – pytaj.

Duży format = większa odwaga.

Nie podpowiadaj – zachęcaj.

Nie chodzi o efekt (choć też!) – chodzi o proces.

Warsztaty

Jak można budować bezpieczną przestrzeń twórczą w klasie/szkole?

- Stolik i klasa to nie jedyna opcja – twórcie na podłodze, na ścianie (papier), w plenerze.
- Materiały z recyklingu dają więcej swobody.
- Nieporządek = znak aktywności, nie chaosu.

22-23 sierpnia 2025
Katowice/ online

Q&A

Zapraszam do kontaktu:

Aneta Szadziwska

aszlublin.etwinning@gmail.com